

ÅRSRAPPORT ÅR 2022 FÖR AKTIVITETEN SMART LANDSBYGD

En aktivitet i linje med den nationella geodatastrategi för 2021-2025

Arbetet i aktiviteten har letts av Skogsstyrelsen

Innehållsförteckning

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	2
SAMMANFATTNING AV ARBETET I AKTIVITETEN UNDER ÅRET.....	3
1. VAD VI ÖNSKAT UPPNÅ OCH VAD VI LYCKATS UPPNÅ UNDER ÅRET	3
1.1 <i>Syfte och mål</i>	3
1.1.1 <i>Nyttor som vi genererat med arbetet</i>	4
1.1.2 <i>Intressenter för arbetet</i>	4
2. FORTSÄTTNING I ARBETET	6

Sammanfattning av arbetet i aktiviteten under året

För att nå den utveckling som den nationella geodatastrategin för 2021-2025 beskriver så beslutar Geodatarådet om att utföra aktiviteter i en årlig handlingsplan.

I den nationella geodatastrategin under avsnittet, smart landsbygd, pekas under avsnittet, detta vill vi uppnå, de behov som vi vill göra en fördjupning kring i denna aktivitet. Notera att begreppet ska tolkas brett. Även hav, kust, sjöar, fjäll och mindre tätorter ingår här i "landsbygd".

En Smart landsbygd kan utnyttja digitaliseringens möjligheter för ekonomisk, social och miljömässig innovation och utveckling med bra kontroll på risker. Aktiviteten utgår från att det går att utnyttja moderna sensorer, AI och annan ny teknik och nya arbetssätt för att kartlägga landsbygdens alla värden och säkra datakvaliteten. Det är också fullt möjligt att bygga den infrastruktur som behövs.

Vita område på kartan

Som planerat har ett arbete inom genomförts under första halvåret 2022 för att utforska tillgången i samhället till geodata och infrastruktur för geodata/digitalisering. Vad är det för data som saknas? – och hur är kvalitén på det data som finns? Skogsstyrelsen har genomfört workshoppar och sammanställt materialet. SGU, Lantmäteriet, SCB, Tillväxtverket. Rymdstyrelsen, Riksantikvarieämbetet har gett underlag till arbetet.

Resultatet har presenterats vid geodatarådets möten och ett öppet webinarie. Fler presentationer planeras. Resultatet ligger till grund för Geodatarådets vidare arbete med handlingsplanen för 2023. Arbetsmöten i workshopformat har hållits med deltagare från Riksantikvarieämbetet, Sveriges geologiska undersökningar, Havs- och Vattenmyndigheten, SMHI, Naturvårdsverket, Skövde kommun, Lantmäteriet, SGI, SLU, Trafikverket och myndighetsnätverket för landsbygdsutveckling. Totalt 60 experter och sakkunniga har deltagit.

Arbetet ger en "strukturerat subjektiv" bild av tillgången till geodata och infrastruktur för ett digitaliserat samhälle. Typfallet är den data och den digitala infrastruktur som en autonom skogsmaskin behöver för att arbeta och fatta beslut självständigt. Den behöver tillgång till all nödvändig geodata i tillräckligt hög upplösning med god positionsnoggrannhet.

I. Vad vi önskat uppnå och vad vi lyckats uppnå under året

I.1 SYFTE OCH MÅL

Som planerat har ett arbete inom genomförts under första halvåret 2022 för att utforska tillgången i samhället till geodata och infrastruktur för geodata/digitalisering. Vad är det för data som saknas? – och hur är kvalitén på det data som finns?

1.1.1 NYTTOR SOM VI GENERERAT MED ARBETET

Vita områden i kartan

Baserat på genomförda workshop indikerar arbetet att mer än 90 % av alla data saknas, har otillräcklig upplösning eller positionsnoggrannhet. Digitala fastighetsgränser, kulturminnen, jordarter, vatten och markanvändning är typexempel på geodata som saknas eller har bristande kvalité. Noteras att datatillgången i relation till behoven i manuella processer, där man till exempel letar och snitslar fastighetsgränser redan är mycket hög. Det är geodatillgången för digitaliserade processer och affärsmodeller som har brister.

Resultatet från de 13 workshop var mycket stort och mångfacetterat. Det kondenserades till ett mindre antal tabeller. Ett per dataområde. Detta var självfallet subjektivt och ungefärligt, men ändå entydigt. Den absolut största delen av den geodata som behövs för ett digitaliserat samhälle finns inte eller har en otillräcklig kvalité.

Exempel på den totala sammanvägningen av geodata för ett digitaliserat Sverige där gröna markerar OK och rött symboliserar inte OK. Ur rapport: ”Vita områden i kartan”:

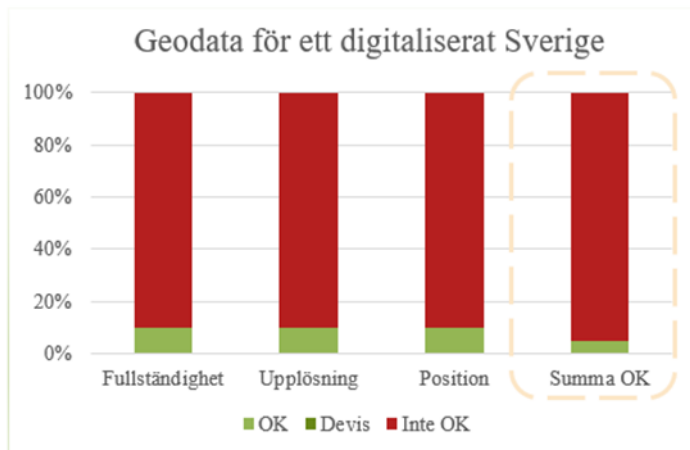

Illustration av ungefärliga proportioner av en sammanvägning av olika typer av Geodata. Summa=Är användbarhet i digitaliserade processer och affärsmodeller. Där såväl fullständighet, upplösning och position måste vara OK.

Man kan förstås diskutera om det är 2%, 5%, 10 % eller rentav 15% av informationen som är OK. Vi har i vilket fall som helst en stor uppgift framför oss att skaffa data till ett digitaliserat samhälle.

Infrastruktur för geodata och digitalisering

Under samtliga workshop lyfte deltagarna också brister i infrastrukturen för digitalisering. Det kom ofta som en naturlig och angelägen fråga. Dessa iakttagelser på brister sammanställdes också.

Huvudbilden är att det återstår mycket arbete och investeringar innan det finns en gemensam infrastruktur som svarar mot behoven i ett digitaliserat samhälle. Mycket arbete och stora insatser pågår kopplat till digitaliserings- och datastrategierna, men behoven är stora och lösningarna kräver ofta ett ovant lagspel mellan myndigheter.

Vi ser brister i långsiktig målbild, investeringsplan, dataproduktion, finansieringsmodell, datalagring, datautbyte, juridik, datadrift, mobil kommunikation och hur samhället ska organisera sig kring ”lagsporten” digitalisering.

Vi har inte gjort någon egen bedömning över hur långt Sverige har kommit på vägen mot en infrastruktur för ett digitaliserat samhälle, men troligen har Sverige 20 år av investeringar i infrastrukturen framför sig.

Ur rapport "Vita områden i kartan" – Det är många områden inom infrastrukturen för digitalisering som behöver utvecklas vidare i övergången till ett digitaliserat samhälle.

1.1.2 INTRESSENTER FÖR ARBETET

Intressenterna i arbetet är dels alla producerande myndigheter av geodata, men även alla som har ett behov av att använda geodata i vårt samhälle. Med att geodata idag används i de flesta samhällsprocesserna, men även i behovet av att återge information till allmänheten, så är intressenterna de flesta som finns i det svenska samhället.

2. Fortsättning i arbetet

Fokusområdet geodataområdet 2040 är en fortsättning av arbetet i denna aktivitet under 2023 men ska även ge ett bredare perspektiv i frågorna kring de gemensamma behoven som finns inom geodataområdet.